

NOVI ZASTOJ U PREGOVORIMA

Već smo vas obavještavali o tijeku i poteškoćama u pregovorima za kolektivni ugovor. U zadnjem letku smo vas obavijestili o pokušaju rješavanja pitanja plaća za vrijeme studentskog dopusta, dodatka za doktorat i pokriva troškova doktorata. Ovdje pišemo o novom zastoju u pregovorima, te o još nekim pitanjima.

IZVOR OPSTRUKCIJE. Ponovno smo naišli na opstrukciju pregovaračkog procesa od strane državne vlasti. Namjerno ne kažemo Ministarstva znanosti jer ne možemo sa sigurnošću detektirati tko je začetnik proizvodnje novih problema. Sumnjivi su pravna služba MZOS-a, Ministarstvo rada, čelni ljudi MZOS-a, a možda su tu i prsti iz same Vlade.

ŠTO SE DOGODILO. Do sada smo održali 10 službenih sastanaka i dva neslužbena u tri i pol mjeseca. Trebali smo imati barem 10 verificiranih zapisnika. S obzirom da su svi zapisnici do sada napisani, a niti jedan nije potpisan od strane ministra, mi smo tražili da se na zadnjoj sjednici zapisnici potpišu jer oni potvrđuju što je do sada dogovoreno. Dobili smo odgovor da pregovori još nisu službeno niti počeli (sic), jer nije ustanovljena naša reprezentativnost sukladno novom Zakonu o reprezentativnosti sindikata koji je stupio na snagu za vrijeme pregovora. Vjerovali ili ne, nakon tri mjeseca pregovora, nakon odluke Vlade RH iz srpnja o imenovanju njihovog pregovaračkog odbora, netko se sjetio da Sindikatu nedostaje utvrđena reprezentativnost. Naravno, Zakon se uvijek mora poštovati, pa i sa zakašnjenjem, a Sindikat mora dokazati da zastupa relevantni broj zaposlenika. U tome nema ništa spornog.

NEKOMPETENTNOST ILI MANIPULACIJA. Međutim, Zakon to od nas ne traži, a sam postupak bi mogao trajati do 76 dana. Sam postupak je apsurdan jer se treba ustanoviti ono što svi već unaprijed znaju. Cijeli problem je nastao nakon što je stiglo mišljenje Ministarstva rada koje je potpisao ministar Mrić, a na traženje Ministarstva znanosti. Zabrinjava nas što su takvo nekompetentno mišljenje Ministarstva rada branili pravnici Ministarstva znanosti na čelu s dr. Viktorom Gotovcem, stručnjakom radnog prava kojega pamtimo svih ovih godina po pristranim tumačenjima, najčešće na štetu uzajamnog povjerenja socijalnih partnera.

Na svu sreću, u zemlji postoje drugi i ozbiljni stručnjaci radnog prava, pa smo tako uputili upit i Krešimiru Rožmanu, uredniku časopisa Radno pravo, bivšem zamjeniku ministra i dugogodišnjem stručnjaku u ovom području. Kada ga pročitamo, tek onda možemo razumjeti razmjere nekompetentnosti

i/ili manipulacije. Njegovo mišljenje pronaći ćete na našem webu.

Iz njegova mišljenja proizlazi da vlast ne pregovara u dobroj vjeri, o čemu smo vas već i ranije obavještavali. U Ministarstvu očito ne znaju da pregovaranje u lošoj vjeri (*mala fide*) može dovesti do zahtjeva na sudu za naknadom štete. Odbijanje da se potpiše čak 10 zapisnika upućuje na pregovaranje s figom u džepu. O dvostrukom ponašanju govore i drugi postupci.

VLADAVINA PRAVA I KONVENCIJE. Potrebno je reći još nešto.

1. Sindikat znanosti je jedini relevantni zaštitnik interesa zaposlenika u sustavu znanosti i visokog obrazovanja. Pored nas postoje još dva mala sindikata s ne više od stotinjak članova. Sindikat znanosti ima nešto manje od 9,5 tisuća članova. Taj odnos poznaju baš svi, a osobito u Ministarstvu znanosti. Unatoč tome oni šalju dopise u kojima ispituju našu nazočnost u sustavu. Kada se komplicira oko bjelodane stvari onda je motiv kompliciranje i odugovlačenje.

2. Takvo postupanje državne vlasti (svejedno kojeg ministarstva) je suprotno konvenciji Međunarodne organizacije rada koja traži da tijela državne vlasti uklanjaju prepreke pregovaračkom procesu i njega u svim fazama potiču.

3. Nadalje, takvo je postupanje i u suprotnosti s načelom pravne sigurnosti i vladavine prava, jer čak i da članci Zakona nisu komplementarni, a jesu, već da su u suprotnosti, vlast bi tada morala dati interpretaciju koja pogoduje pregovaranju i slabijoj strani radi realizacije načela vladavine prava. Ona je, međutim, dala tumačenje koje proces blokira.

RAZGOVORI, A NE PREGOVORI. Valja spomenuti da ministar Mornar predlaže da nastavimo naš rad u obliku redovnih susreta i razgovora, a ne pregovora, sve dok se reprezentativnost ne utvrdi. Međutim, nakon svega otvara se pitanje koja mi to imamo jamstva da se uopće misli raditi ozbiljno. Naime, pregovori bi trebali završiti i puno prije roka nego li se reprezentativnost utvrdi. Kako će pregovori završiti, a da ne postoji niti jedan potpisani zapisnik s pregovaračkih sastanaka? Virtualni pregovori, a stvarni ugovor. Pregovori u oblaku!?

RAZLOZI OPSTRUKCIJE. Moguće je da čelni ljudi Ministarstva znanosti nisu agens opstrukcije, već da ona izvire iz pravne službe Ministarstva u suradnji s Ministarstvom rada. Ako je tako, otvara se pitanje rade li oni to s namjerom ili se radi o neznanju i

nesnalaženju koje je udruženo s iracionalnim strahom od pogreške njihovih pravnika, a sve zbog propusta prilikom otkazivanja kolektivnih ugovora. Moguće je da ministar Mrić usmjerava i koči proces jer na taj način Vlada ostvaruje uštede u proračunu. Budući da to u ukupnoj masi nisu veliki troškovi ne čini se da to trebaju raditi tako da izdaju neispravna mišljenja. Ne moraju se kompromitirati ako ne žele Ugovor. Jednostavno mogu završiti pregovore odbijajući naše prijedloge pa mi Ugovor onda nećemo potpisati. Možda žele isprovocirati naš izlazak iz pregovora kako bi odgovornost za neuspjeh pregovora pala na leđa Sindikata. Sami iz procesa ne smiju izaći jer im to ne dopušta politika. Politici je u interesu proces, a ne ishod.

ZAKLJUČNO. Mi ne pristajemo na novi postupak jer je reprezentativnost Sindikata već ranije utvrđena u skladu sa starim Zakonom i prijelaznim rješenjima novoga Zakona.

ZA ONE KOJI ŽELE RAZUMJETI VIŠE

Iz mišljenja Krešimira Rožmana izdajamo sljedeće:

1) Ministarstvo rada poziva se samo na članak 10 Zakona, iako postoji i članak 31, u prijelaznim odredbama, koji kaže: ako je proces pregovora započeo prije stupanja na snagu novog Zakona, tada se priznaje već ranije ustanovljena reprezentativnost. Naši su pregovori počeli 15. srpnja, a službeni pregovori 25. srpnja 2014., nakon Odluke Vlade RH, dok je spomenuti Zakon stupio na snagu 7. kolovoza 2014. godine. Tumačenje Zakona u kojem se niti ne spominje, dakle prešućuje, ključni članak 31. st. 3. Zakona ne može biti valjano niti se smatrati stručnim mišljenjem.

2) Mišljenje Ministarstva rada o zakonitosti nekog postupka nije mišljenje nepristrane strane, već je ono mišljenje tijela Vlade RH i kao takvo neobvezujuće.

3) S obzirom da se državna vlast upustila u preispitivanje reprezentativnosti nakon puna tri mjeseca pregovaranja tada se može zaključiti da ne vodi pregovore u dobroj vjeri, već ih nastoji odgoditi ili opstruirati.

NORMATIVI

Iznenadio nas je prijedlog Ministarstva da se normativi urede pravilnikom. Na to sigurno nećemo pristati jer su plaća i normativi jedan dual koji daje smisao samom pregovaranju o cijeni rada. Na svu sreću, uporište nalazimo u Strategiji obrazovanja i znanosti koja predviđa da se to pitanje rješava kolektivnim ugovorom. Pravilnik je jednostrani akt koji poslodavac samostalno donosi i uvijek ga može nezavisno od nas mijenjati.

PLAĆA ZA PRVU GODINU STUDIJSKOG BORAVKA

Iako od kraja kolovoza upozoravamo MZOS da treba osigurati plaće za mlade ljude koji prvu godinu provode na studijskom boravku, problem do danas nije riješen. Štete su velike, a Ministarstvo je uštedjelo sitnicu. Mnogi mladi ljudi nisu otputovali. Ministarstvo se prvo pravdalo da nemaju temelj za takvu odluku jer nema Kolektivnog ugovora. Više puta smo im objasnili da to nije točno. Na kraju su ipak pristali problem riješiti odlukom Vlade. Sada čekamo proceduru koja traje već mjesec dana. Bojimo se da je to za mnoge prekasno.

ŠKOLARINA I TROŠKOVI ZA POSLIJEDIPLOMSKI

Već smo Vas izvijestili da smo imali velikih teškoća kada je Jovanovićeva garnitura htjela eliminirati zaštitnu odredbu koja je štitila asistente i novake od plaćanja školarina za poslijediplomski studij koji su dužni pohađati kao sastavni dio svoje radne obaveze. Nema ničega apsurdnijeg nego te troškove naplaćivati mladim ljudima. Mnogi su, prije nego li smo tu odredbu ugradili, morali platiti školarinu za svoj poslijediplomski. Kolektivni ugovor je to zaustavio. Ponovnom pokušaju Jovanovićeve ekipe žestoko smo se suprotstavili i nakon duljeg natezanja Ministarstvo je od toga odustalo. Dakle, to pitanje smo dogovorili i odredba koja onemogućuje ustanovama da naplaćuju školarinu vlastitim zaposlenicima ostat će i dalje.

Sindikat je otvorio i pitanje troškova kada asistent poslijediplomski studij pohađa u nekom drugom gradu. Dogovoreno je da će se pokriti troškovi putovanja i smještaja ako se studij izvodi na ustanovi s kojom zaposlenik nema zaključen ugovor o radu, ako je mjesto studija udaljeno više od 30 km od mjesta u kojem poslodavac ima sjedište, tj. od mjesta stanovanja zaposlenika te ako troškovi putovanja i smještaja nisu pokriveni iz drugih izvora.

Zagreb, 7. 11. 2014.

Vilim **Ribić**, predsjednik Velikog vijeća